

Встановлено, що при бронхопневмонії погіршується гемопоез, кислотно-основний баланс та обмін білків. У крові хворих телят вірогідно знижується рівень гемоглобіну, гематокритна величина, вміст гемоглобіну в одному еритроциті. Такий стан сприяє розвитку гіпоксії. Зниження рівня білка в сироватці крові, лужного резерву плазми крові, сприяє розвитку ацидозу.

Після проведеного лікування хворих телят нормалізувалися показники гемопоезу, білкового обміну та лужного резерву плазми.

Аналізуючи результати лікування в двох групах тварин дійшли висновку що ведення антибіотику „Кламоксил LA” та препарату „Пульмосан-2” забезпечило приблизно однакове динамічне зростання показників бактерицидної (БАСК) та лізоцимної (ЛАСК) активності сироватки крові протягом усього курсу лікування, а висока терапевтична ефективність „Пульмосану-2” підвищує процент видужання хворих на катаральну бронхопневмонію телят та сприяє скороченню курації.

Проведені дослідження показали, що терапевтична ефективність у всіх дослідних групах склала 100%, оскільки ні загибелі, ні вимушеного забою у дослідних групах не реєструвались. Тому, дані препарати в подальшому доцільно застосовувати для лікування респіраторних захворювань.

УДК 619: 616. 993. 192. 6

Соляна М.В. студент 2 курсу магістратури спеціальності “Ветеринарна медицина”

Науковий керівник – Мушинський А.Б. . кандидат біол. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам’янець-Подільський, Україна

ОКРЕМІ ОСОБЛИВОСТІ ЕПІЗОТОЛОГІЇ ТРИХУРОЗУ СВИНЕЙ В УМОВАХ ПОДІЛЛЯ

Нематодози свиней залишаються великою проблемою для свинарства і завдають великі економічні збитки. Лише у свиней, інвазованих кишковими гельмінтами, знижується приріст маси тіла у тварин на відгодівлі на 18-30%, збільшуються витрати кормів на 33,5%, а термін відгодівлі – на 2-2,5 місяці.

У зв’язку з цим для науковців і практикуючих фахівців ветеринарної медицини постійною, головною проблемою є визначення ефективних методів впливу на взаємовідносини між паразитом і його господарем з метою звільнення від збудників інвазій.

Основною метою нашої роботи було вивчення вікової динаміки поширення трихурузу в господарстві.

Експериментальні та клінічні дослідження проводились в СТОВ “Поділля” Борщівського району Тернопільської області.

Гельмінтоовоскопічні дослідження виконано на кафедрі інфекційних та інвазійних хвороб Подільського державного аграрно-технічного університету.

Вивчення вікової динаміки трихурузової інвазії проводили на свинях великої білої породи, яких розділили на такі групи: кнурі, свиноматки, поросята-сисуні, поросята 2,5-4,5 –місячного віку і група відгодівлі. Всього було обстежено 183 голови. Від тварин кожної групи відбирали фекалії з прямої кишки і досліджували в лабораторії кафедри комбінованим методом Щербовича.

Попередній діагноз на гельмінтози свиней ставили комплексно враховуючи епізоотологічні, клінічні, патологоанатомічні дані.

Остаточний діагноз підтверджували шляхом проведення лабораторних копрологічних досліджень. Для цього від 183 тварин віком 2-4 місяці брали фекалії двічі з інтервалом 15 днів і досліджували в лабораторії ветеринарної медицини. Фекалії досліджували методом Котельникова та Хренова. В позитивних випадках виявляли яйця гельмінтів специфічної будови. Яйця мали лимоноподібну форму з двома пробочками на полюсах. Оболонка щільна, гладенька, колір яєць був від золотисто-жовтого до коричневого. Розмір яєць становив 0,054-0,060 x 0,027-0,029 мм.

Крім цього вищезгаданим методом були знайдені інші види яєць: яйця овальної форми, розміром 0,06-0,08 x 0,04-0,05 мм, буро-коричневого або сірого кольору, вкриті товстою горбкуватою оболонкою, в більшості випадків усередині яйця була помітна одна зародкова клітина. За цими ознаками був поставлений діагноз на аскаридоз; яйця еліпсоїдної форми з гладенькою оболонкою, розміром 0,07-0,08 x 0,035-0,045 мм. Усередині яйця видно зародок на стадії 8-16 бластомерів. Був поставлений діагноз на езофагостомоз. *Результати досліджень наведені у таблиці 1.*

Аналізуючи одержані дані слід відзначити, що найбільшого поширення в господарстві набула саме трихуризна інвазія свиней. Також реєструються аскароз і стронгіляози, проте їх поширення значно нижче у порівнянні з трихуризом.

Таблиця 1. Видовий склад гельмінтів свиней господарства (n = 183)

Видовий склад гельмінтів	Кількість позитивних проб	ЕІ (%)	П (середня кількість яєць у г фекалій)
Трихуризи	94	51,4	211,8±18,9
Аскариси	30	16,4	61,7±5,2
Стронгіляти	37	20,2	58,3±5,1

При вивченні питання поширення трихуридної інвазії серед різних вікових груп свиней в господарстві виявили, що вона була різною (табл. 2).

Таблиця 2. Вікова динаміка трихуризу свиней

Вікові та виробничі групи	Досліджено голів	Заражено голів	Екстенсивність зараження, %
Кнурі	3	-	-
Свиноматки	12	5	41,7
Поросята-сисуні	29	-	-
Молодняк 2,5-4,5 міс.	64	53	82,8
Група відгодівлі	75	36	48,0
Всього	183	94	51,4

Одержані дані показали, що поросята-сисуні і кнурі вільні від паразитів. В першому випадку у тварин до одного місяця, ще не встигли сформуватися статевозрілі гельмінти, а в другому – напевне спрацював набутий віковий імунітет. Починаючи з 2,5-місячного віку ми вже виявляли хворих тварин і в цілому найбільш ураженими були поросята 2,5-4,5-місячного віку. Екстенсивність інвазії у цих тварин досягала 82,8%.

Починаючи з 5-місячного віку ураженість тварин гельмінтами *Trichuris suis* зменшувалась і в цілому по групі відгодівлі була в 1,73 рази меншою ніж у тварин віком 2,5-4,5 місяці.

Також, слід зауважити, що не зважаючи на формування вікового імунітету в тварин старшого віку 41,7% свиноматок фактично є носіями гельмінтів. Таким чином свиноматки хоч клінічно не хворіють, але можуть бути потенційним джерелом інвазії для поросят. Цей факт слід враховувати при проведенні профілактичних дегельмінтизацій.

УДК 637. 05

Строяновська Л.В., студентка 2 курсу магістратури спеціальності “Ветеринарна медицина”
Науковий керівник – Супрович Т. М, доктор с.-г. н., професор
Подільський ДАТУ, м. Кам’янець-Подільський, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ТА ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ ВІБРІОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Актуальність теми. Однією з найважливіших умов підвищення рентабельності тваринницької галузі сільського господарства, у тому числі і молочного скотарства, є високий рівень відтворення стада, досягти який можливо за умови зниження захворюваності корів-матерів і отриманого приплоду. Найбільш суттєвими природними резервуарами збудників вібріозу є свійські, сільсько-господарські тварини і птиця. Захворювання спричиняє значні економічні збитки тваринницьким закладам за рахунок недотримання приплоду та втратою дорослими тваринами своїх репродуктивних якостей. Багатогранність клінічних форм прояву, схильність до абортивного і навіть латентного перебігу створюють труднощі при діагностиці хвороби. Нерідко тільки проведення лабораторних досліджень набуває вирішального значення при постановці діагнозу на вібріоз.

Метою досліджень було встановити епізоотологічні особливості перебігу вібріозу у великої рогатої худоби в господарстві та проаналізувати результати лабораторної діагностики.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проведено на базі філії “Кам’янець-Подільська” ТОВ СП “НІБУЛОН” Кам’янець-Подільського району Хмельницької області та у Хмельницькій регіональній державній лабораторії ветеринарної медицини. Лабораторна діагностика включала мікроскопічні, бактеріологічні та серологічні дослідження з виділенням і визначенням підвиду збудника. Для дослідження у лабораторію відправляли від корів абортовані плоди, цервікальну слизь в перші 3-4 доби після абарту. Отриманий матеріал одразу висівали у НРА, бульйон Болтона, агар Престона, вугільний агар, М-Х з кров’ю. Чашки перевіряли на наявність росту через 24,48 та 72 години. Проводили характеристику росту колоній на поживних середовищах, робили фіксовані мазки і фарбували їх за Грамом. Свіжовиділені культури одразу перевіряли на каталазу та оксидазу активність. Чутливість ізолятів *Campylobacter* до антибактеріальних препаратів визначали методом дифузії в агар.

Результати дослідження. Було виявлено, що вібріоз у корів проявляється клінічно абортами, затримкою посліду, подовженням сервіс періоду,